

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Kiss Balázs Károly Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Kiss Balázs Károly) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Dr. Gerencsér András Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Gerencsér András) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű alperes és II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. március 27. napján kelt 65.P.24.155/2017/10. számú ítélete ellen az I-II. rendű alperesek részéről 11. sorszám alatt előterjesztett és 13. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű alperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint+áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra egyetemlegesen 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A II. rendű alperes a kiadója a ... című napilapnak. Az I. rendű alperes a II. rendű alperes ügyvezető igazgatója, a napilap főszerkesztője. A ... című napilap 2017. július 17-én „... befenyítette ...” főcímmel, „Ne bánts a kishúgomat” alcímmel jelent meg. A címlapon utaltak a 7. oldalon található cikkekre, amelynek címe szerint „Eligazítottam ...t.” Mind a címlapon, mind a cikkben közzétették a felperes képmását. A cikkben arról számoltak be, hogy ... színész tervei szerint Kanadába költözik. Felidéztek, hogy a színész családjában gondok vannak, rendőrségi és gyámhatósági nyomozás is folyik, mert ... nem megfelelően viselkedik a családjával, elsősorban a feleségével. Arról írtak, hogy a felperes a ... magazinnak azt mondta, újabban a színész megváltozott, állítólag aranyosan viselkedik. A felperest idézve azt közölték, hogy neki nincs kapcsolata ...el, mindössze eligazította őt. Megmondta neki, hogy ne bánts a kishúgát, mire ... zokogva bizonygatta, hogy rendes családapa.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek megsértették a képmáshoz és a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket elégtételadásként közleményben való bocsánatkérésére, és egyetemlegesen 1.000.000 forint sérelemdíj és a cikk megjelenésétől számított kamatai megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az alperesi napilapnak nem nyilatkozott. A címlapon és a cikk illusztrációjaként közzétett fénykép

felhasználásához nem járult hozzá, ilyet nem is kértek tőle. Jóhírnév sértőnek tartotta, hogy az alperesi írás erőszakos személynek állítja be, ami számára azért sérelmes, mert jelenleg is büntetőeljárás hatálya alatt áll és róla egy olyan tartalmú közlés, ami mintegy keresztapaként állítja be, számára kedvezőtlen döntést eredményezhet. Hivatkozott arra, hogy a személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, ezért az I. rendű alperes is felel az általa okozott jogsértésért függetlenül, a II. rendű alperessel való munkaviszonyától.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Elsősorban arra hivatkoztak, hogy az I. rendű alperes felelőssége nem állapítható meg figyelemmel arra, hogy sem ügyvezetőként, sem munkaviszonyban álló főszerkesztőként nem állhat meg a felelőssége a II. rendű alperes, mint jogi személy felelősségével egyidejűleg. A képmás felhasználásával kapcsolatosan arra hivatkoztak, hogy az MTI által készített képet használtak fel, továbbá a szerzői jogi törvény alapján a kép felhasználását csak annak készítője sérelmezhetné. A cikk tartalmával kapcsolatosan arra hivatkoztak, hogy jóhírnév sértést nem követtek el, figyelemmel arra, hogy a cikkben a felperes úgy tűnik fel, mint a családjához tartozó személy védelmezője, így az rá nézve sértő tartalmat nem hordoz. A cikkben közöltek a valóságnak megfelelnek, mert hasonló tartalommal a perbeli időszakban számos írás jelent meg különböző sajtótermékekben. Kiemelten hivatkoztak arra, hogy a felperes közszereplő, nem csak büntetőeljárásai, hanem szórakoztató műsorokban vállalt szereplései okán is.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes megsértette a felperes jóhírneve védelméhez és képmása védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az I. rendű alperes főszerkesztésében, az I. és II. rendű alperesek kiadásában megjelenő ... című napilap 2017. július 17-i számában megalapozatlanul híresztelték, hogy felperes befenyítette, eligazította a cikkben utalt rokonát bántalmazó ...et, továbbá felperes hozzájárulása nélkül használták fel képét cikkükhöz. Kötelezte ezért az alpereseket, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően a megállapított jogsértésért kérjenek elnézést felperestől 8 napon belül magánlevélben, továbbá arra, hogy a II. rendű alperes fizessen meg a felperesnek 350.000 forint sérelemdíjat 15 napon belül, és ezen összeg után a cikk megjelenése napjától a kifizetésig járó kamatait, továbbá 50.000 forint perköltséget áfával. Az alpereseket a további jogsértéstől eltiltotta. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 forint eljárási illetéket, míg a fennmaradó 36.000 forint illeték megfizetésére a felperest kötelezte ugyancsak külön felhívásra a Magyar Államnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. §-át, 2:45. §-át, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 164. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 12. és 14. számú állásfoglalásait, továbbá a Ptk. 6:540. §-át.

Megállapította, hogy az I. rendű alperes felelőssége az objektív szankciók tekintetében mindenképpen fennáll figyelemmel arra, hogy főszerkesztőként a lap tartalmára ráhatása van. Mivel munkaviszonyban látja el főszerkesztői kiadói tevékenységét, és a sérelemdíjra a kártérítés szabályait kell alkalmazni, ezért a Ptk. 6:540. § (3) bekezdése alapján az objektív szankciók vonatkozásában felelőssége megállapítható, miután arra adat, hogy a kárt szándékosan okozta volna nem merült fel. Figyelemmel volt arra, hogy az alperesek érdemi védekezésük szerint arra hivatkoztak, hogy a cikk tartalmát a ... magazinban megjelentekre alapították, ezért azt fejtette ki, hogy a PK 14. számú állásfoglalása alapján, a valótlan tartalmú információk híreszteléséért tartoznak felelősséggel az alperesek. Az alperesek ugyanakkor nem tudták alátámasztani, hogy a felperes által sérelmezett kijelentéseket a felperes a ... magazinnak valóban nyilatkozta, ezért megállapította, hogy azok valótlanok. A kijelentések sértő jellegének megítélése során a szöveg

felperesi értelmezésével értett egyet, mert a befenyítés, eligazítás kijelentések a családi kapcsolatokban hierarchikus konfliktusmegoldó tevékenységet preferáló apai keresztapai minőséget jelentenek. A felperes visszailleszkedését a társadalomba pedig gátolja, ha ilyen személynek állítják be. Erre a jelentésre a képfelvétel is rájátszik, hiszen azon a felperes kéztartása fenyegetőnek tűnik.

Ismertette ezt követően a képmással összefüggésben az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:48. §-át. Megállapította, hogy a felperes szabadulásával kapcsolatosan megjelent cikkekhez történő képi megjelenítéshez való hozzájárulás nem jelenti azt, hogy a képek a továbbiakban szabadon felhasználhatóak. Eltérő célú képfelhasználáshoz ugyanis az érintett hozzájárulása is szükséges abban az esetben is, ha a felperes nyilvános közéleti szerepléseket rendszeresen vállal.

Mindezek alapján a jogsértést az elsőfokú bíróság megállapította, és az alpereseket eltiltotta a jogsértéstől. Elégtételadásra magánlevél útján kötelezte az alpereseket figyelemmel arra, hogy a sérelmes közléseket is magukba foglaló elégtételt adó közlemény nyilvános közzététele nem orvosolja kellően a felperest ért sérelmet.

A Ptk. 2:51. §-a és 2:52. §-a ismertetését követően a sérelemdíj körében az elsőfokú bíróság azt fejtette ki, hogy a felperes által igényelt sérelemdíj eltúlzott mértékű volt. Figyelembe vette ennek során, hogy a jogsértés elkövetésére nyomtatott sajtótermékben került sor, ahonnan a cikk és a fénykép eltávolítására már nincsen lehetőség. Figyelemmel volt arra is, hogy az alperesi sajtótermék kevés példányszámban jelenik meg, a felperest ért sérelem csekélyebb fokú, amelynek orvoslására 350.000 forint elegendő. A sérelemdíj megfizetésére - figyelemmel a Ptk. 6:540. § (2) bekezdésére - , csak a II. rendű alperest kötelezte. A perköltség viseléséről akként döntött, hogy a felperest tekintette kisebb mértékben pernyertesnek, ezért a felperest kötelezte az alperes részére perköltség megfizetésére, továbbá az állam javára a le nem rótt illeték megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a felperes keresetét utasítsa el.

Hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem tárta fel kellőképpen, ezért abból helytelen jogi következtetést vont le. Álláspontjuk szerint a felperes által a jóhírnév körében sérelmezett közlések egyértelműen véleménynyilvánítások, azok ténybelileg megalapozottak, kifejezőmódjukban nem sértőek, nem bántóak és nem lealacsonyítóak, ezért azokkal a felperes jóhírnevét nem sértették meg. Ezen túlmenően azok a teljes szövegkörnyezetet is figyelembe véve még csak nem is sértőek. Hivatkoztak arra, hogy a felperes több ízben nyilatkozott a média képviselőinek a per tárgyává tett cikkeket érintő családi viszállyal kapcsolatban. Hivatkoztak számos hasonló tartalmú sajtómegjelenésre, köztük a ..., a ..., a ..., a ..., a ... online felületén megjelent cikkekre. Mindezek alátámasztják, hogy a perbeli cikkben az alperesek által alkalmazott szóhasználat, a sajtónyilvánosságot kapott eseményekből levont következtetésnek minősülnek. Nyomatékosan hivatkoztak arra, hogy a felperes közszereplő, aki a vele kapcsolatos véleményeket fokozottabban köteles tűrni.

A képfelhasználás jogszerűségével kapcsolatosan fenntartották az elsőfokú eljárásban előterjesztett azon védekezésüket, hogy az alperesek az MTI által nyilvános felhasználásra készített képei közül használtak fel egyet. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXXVI. törvény 1. § (2) bekezdés i) pontja, 4. § (1) bekezdése alapján a felperes alapos kérelmet nem terjeszthet elő, mert a szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta. Hivatkoztak arra is, hogy a kép az MTVA képtárából ingyen felhasználható. Fenntartották azt a védekezésüket is, hogy az I. rendű alperes, mint munkavállaló nem vonható felelősségre. Azt is változatlanul fenntartották, hogy a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtett szempontokat szem előtt tartva értelmezve a cikket, annak a felperes vonatkozásában sértő tartalma nincs. Csatolták a hivatkozott cikkek nyomtatott változatát.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, azt helyesen állapította meg, jogi következtetései helytállóak. Azt hangsúlyozta, hogy a felperes a cikkel érintett témában nem tekinthető közszereplőnek, egyebekben az elsőfokú eljárásban kifejtett érveit fenntartotta.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével, kifejtett indokaival egyetértett, azokat nem ismétli meg.

A peres felek a fellebbezési eljárásban lényegében az elsőfokú eljárás során felsorakoztatott érveiket ismételték meg.

Minderre tekintettel a másodfokú bíróság csupán az alábbiakat emeli ki. Nem értett egyet azzal az alperesi érveléssel, hogy a perben sérelmezett közlések olyan, a felperesnek az adott témával kapcsolatosan megjelent nyilatkozataiból levont következtetések, amelyek rá nézve nem bírnak sértő tartalommal. Az alperesek által csatolt cikkekben a felperes nyilatkozataiból mindössze az olvasható ki, hogy ...nek a feleségével - a felperes unokahúgával - való viselkedését helyteleníti, elítéli. Olyan többlettartalom egyik írásban sem lelhető fel, ami arra utalna, hogy a felperes megpróbált volna személyesen is ráhatni a színészre, olyan pedig végképp nem, ami alapján okkal állítható, hogy ezt a ráhatást valamilyen személy elleni erőszak, vagy ennek kilátásába helyezése útján kívánta volna gyakorolni. Márpedig a befenyítés, eligazítás szavak az adott szövegkörnyezetben egyértelműen ilyen jelentést hordoznak.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a valótlan közlés egyben sértő is a felperesre nézve, mert az egy a társadalmi normákkal össze nem egyeztethető magatartás megvalósítását írja le. Ez még akkor is az érintett hátrányos megítéléséhez vezet, ha annak hátterében esetleg valamilyen szinten igazolható indok is feltételezhető.

A felperes közszereplői minőségével összefüggésben azt tartja szükségesnek hangsúlyozni a másodfokú bíróság, hogy az érintett ebbéli minősége csak abban az esetben vehető figyelembe, amennyiben az írással érintett téma közüggyel összefüggő, vagy az egyébként ismert személy közéleti tevékenységére kihatással van valamilyen magánéleti esemény. Jelen esetben egyik szempont sem áll fenn. A felperes a közvélemény érdeklődési körébe az ellene korábban folyamatban volt több büntető eljárás miatt került, korlátozott közszereplői minősége csak ezen eljárásokkal kapcsolatban állt fenn. Az a körülmény pedig, hogy korábban egy szórakoztató műsorban is szerepelt, még nem alapozza meg felé a közvélemény olyan szintű érdeklődését, amely miatt csak a politikai közszereplőkéhez hasonló, a Ptk. 2:44. § szerint arányosan korlátozott személyiségi jogvédelem illetné. Ebből viszont az is következik, hogy a - közügynek nem minősülő - ...el és családtagjaival való kapcsolata csak és kizárólag az általa behatárolt körben, mélységben és módon kerülhet a nyilvánosság elé. Az Alaptörvény IX. cikke szerinti sajtószabadság ebben az esetben az egyén személyiségi jogaival szemben nem élvez elsőbbséget.

A felperesnek a képmás védelméhez fűződő személyiségi jogi sérelmével összefüggésben az nem volt vitás, hogy az alperesek a felperes engedélyével a kép felhasználáshoz nem rendelkeztek, ezért azon magatartásuk, hogy a képet a cikk illusztrációjaként közzétették, a Ptk. 2:48. § (1) bekezdésébe ütközik. Azt kellett megvizsgálni ezért, hogy van-e olyan körülmény, ami ennek ellenére kizárja a jogsértés megállapítását. A Ptk. 2:48. § (2) bekezdése szerint ilyen felmentést ad, ha a felhasznált kép tömegfelvétel, vagy nyilvános közszereplésnek minősülő fellépés alkalmával készül. A jelen

esetben tömegfelvételtől nem lehet szó, hiszen a felperes egyediesítve került ábrázolásra. Az a perben nem volt vitás, hogy a felvétel egy képsorozat része, amely a büntetés-végrehajtási intézményből való távozásakor készült. Ez az esemény még akkor sem számít a Ptk. 2:48. § (2) bekezdése szerinti közszereplésnek, amennyiben a felperes azok elkészítéséhez hozzájárult. Az mindössze arra ad felhatalmazást, hogy az ezen szabadulásával összefüggő témájú cikkhez felhasználják. Helytállóan rögzítette azt az elsőfokú bíróság, hogy általános, bármilyen jellegű hozzájárulást a felperes nem adott ezen képek felhasználáshoz. Az, hogy a korábbi cikkekhez történő felhasználást a felperes nem sérelmezte, nem tekinthető olyan általános felhatalmazásnak minősülő ráutaló magatartásnak, ami az alperesi jogsértést mentené.

Ezen túlmenően az alperesi képválasztás (látszólag ökolbe szorított kéz) is olyan volt, amely az egyébként valótlán cikkbeli közlést erősíti, így különösen jogsértő.

Az alpereseknek a szerzői jogi törvény rendelkezésére alapított védekezése nem volt figyelembe vehető, figyelemmel arra, hogy a felperes nem az 1999. évi LXXXVI. törvény rendelkezéseire alapította keresetét. Az, hogy az alperesi képfelhasználás esetlegesen szerzői jogot nem sértett nem jelenti azt, hogy a képen szereplő személy személyiségi joga a Ptk. rendelkezéseinek megsértése miatt nem sérült.

Az I. rendű felperesnek a II. rendű alperessel együttes felelősségével kapcsolatosan a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a személyiségi jogok szubszidiárius jellegéből adódóan nem kizárt, hogy egy jogsértés miatt több személy felelőssége megállapítható legyen. Az elsőfokú bíróság helytállóan ismerte fel, hogy a perbeli esetben az I. rendű felperes a sérelmezett közlés és a fénykép felhasználása során is tevőleges szerepet vállalt. Főszerkesztői minőségében az adott cikk tartalmára alakító hatással rendelkezett, így közvetlen - és nem a II. rendű alperes vezető tisztségviselőjeként - magatartása közrehatott a jogsértés bekövetkeztében. A II. rendű alperes felelőssége pedig a sérelmezett közlést tartalmazó sajtótermék előállítására és terjesztésére útján kétséget kizáró módon megállapítható volt.

Az alperesek fellebbezése a sérelemdíj összegét külön nem érintette, ezért a másodfokú bíróság mindössze azt rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíj mértékét, a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésében rögzített szempontokat helyesen figyelembe véve határozta meg.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelesek a felperesnek az ügyvédi munkadíjból álló perköltséget megfizetni, melynek mértékét a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján döntött.

A perköltség és az illeték megfizetése körében az alperesek egyetemleges felelőssége a Ptk. 6:524. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2018. október 24.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró